

Τι είναι τα Hoaxes και τι είναι τα Hellenic quest;

Όνομα: Ηλίας Ανδρουλάκης

Σχολικό έτος :2020-2021

Τμήμα:Γ' γυμνασίου

1. Τι είναι τα Hoaxes

Ο όρος Hoax χρησιμοποιείται στα αγγλικά για να περιγράψει μια απάτη ή κάτι ψεύτικο και φαίνεται ότι προέρχεται από τις μαγικές λέξεις Hocus Pocus (κάτι σαν το δικό μας 'μπρα Κατάμπρα). Πιο ακριβής πάντως είναι ο όρος Urban Legend (Αστικός Θρύλος) μια και ένα Hoax είναι στην πραγματικότητα μια φήμη, δηλαδή ένας θρύλος ο οποίος "περιφέρεται" μέσα στο δίκτυο. Τα Hoaxes διακινούνται στο δίκτυο μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η δημοφιλέστερη κατηγορία τους είναι τα προειδοποιητικά μηνύματα σχετικά με ιούς (π.χ. μη διαβάσετε email με το subject "Good Times" διότι θα καταστραφεί ο Η/Υ σας).

1.1 Τρόποι αναγνώρισης των Hoaxes

Αν και κανείς δεν γνωρίζει πώς ακριβώς δημιουργούνται τα Hoaxes, έχουν παρατηρηθεί μια σειρά από κοινά χαρακτηριστικά τα οποία μας βοηθούν να ξεχωρίσουμε αν ένα μήνυμα είναι πραγματικό ή αν αποτελεί απλώς ένα θρύλο του δικτύου. Αυτά είναι:

1.2 Τεχνική διάλεκτος

Για να γίνουν πιο αξιόπιστα τα μηνύματα αυτά προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν επιστημονικούς ή τεχνικούς όρους οι οποίοι συνήθως δεν σημαίνουν τίποτε, αλλά με μια πρώτη ανάγνωση φαίνονται σοβαροί και λογικοί. Για παράδειγμα ο Good Times hoax υποστηρίζει ότι "...if the program is not stopped, the computer's processor will be placed in an nth-complexity infinite binary loop which can severely damage the processor...". Στην πραγματικότητα όμως δεν υπάρχει τίποτε που να αποκαλείται nth-complexity infinite binary loop και οι επεξεργαστές είναι σχεδιασμένοι να εκτελούν loops για ολόκληρες εβδομάδες χωρίς να πάθουν απολύτως τίποτε.

1.3 Επίκληση μιας αξιόπιστης πηγής

Για να αυξήσουν την αξιοπιστία τους, τα περισσότερα hoaxes υποστηρίζουν ότι αποτελούν μηνύματα τα οποία αποστέλλει κάποιος μεγάλος και επώνυμος οργανισμός (π.χ. Microsoft, Sun κ.λπ.). Οι οργανισμοί αυτοί όμως σχεδόν πάντοτε δημοσιεύουν τις ανακοινώσεις τους στον τύπο και δεν εμπιστεύονται κάτι τόσο εύκολα παραποιήσιμο όπως το email.

1.4 Προτροπή να προωθήσουμε αυτό το μήνυμα σε τρίτους

Αυτό αποτελεί το σήμα κατατεθέν όλων των αστικών θρύλων. Όποτε βλέπουμε μήνυμα το οποίο ζητάει προώθηση σε άλλους είναι σχεδόν απολύτως βέβαιο ότι πρόκειται για Hoax.

1.5 Αδυναμία ελέγχου

Αν το θέμα του μηνύματος είναι πράγματι τόσο σημαντικό τότε ο αποστολέας θα πρέπει να έχει δημιουργήσει τουλάχιστον μια web σελίδα με περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτό. Αν αυτή δεν αναφέρεται στο mail ή αν η διεύθυνσή της είναι "ύποπτη" (π.χ. η Cisco να έχει σελίδα στο Geocities) αυτό σημαίνει ότι μάλλον το μήνυμα δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Άλλες τεχνικές αναγνώρισης των Hoaxes είναι ο εκφοβισμός ή η χρήση συγκεκριμένων απειλών ("Ψήφισε και εσύ κατά της φορολόγησης των πακέτων του Internet διαφορετικά σύντομα θα αρχίσουν να σε χρεώνουν"), η κακή σύνταξη και ορθογραφία (κολλημένες λέξεις, πολλά κεφαλαία), κ.λπ.

2. Ελληνικό Hoaxes

Το Ελληνικό Hoaxes είναι ιστοσελίδα και blog κατάρριψης αναληθών δημοσιευμάτων στο ελληνικό διαδίκτυο. Δημιουργήθηκε το 2013. Ιδρυτής της είναι ο Θοδωρής Δανηλίδης. Από το 2017 συνεργάζονται με την Athens Voice.

Η ιστοσελίδα έχει αφιερωθεί στον εντοπισμό ψευδών ειδήσεων που μοιράζονται μέσω ΜΜΕ και ιστολογίων, κυρίως με πολιτικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιεχόμενο, ενώ στο παρελθόν έχει δημοσιεύσει μακροσκελείς αναλύσεις και για ζητήματα υγείας σχετικά με τον εμβολιασμό στην Ελλάδα.

Τα τελευταία χρόνια δημοσιεύει ετήσιες εκθέσεις των δημοφιλέστερων αναληθών δημοσιευμάτων που εμφανίζονται στο ελληνικό διαδίκτυο. Το 2019 ανακοινώθηκε η συνεργασία της σελίδας με το Facebook για τη καταπολέμηση των ψευδών ειδήσεων, γεγονός το οποίο δέχτηκε κριτική μεταξύ άλλων από τον τότε υφυπουργό ψηφιακής πολιτικής ενώ έχει δεχτεί κριτική για κάποιες δημοσιεύσεις.

Τον Ιούλιο του 2019 αποχώρησε από συνεργάτη της ομάδας ο Νίκος Σαραντάκος, καταγγέλλοντας "αντιιδεολογική συμπεριφορά".

Έχουν κατηγορηθεί επίσης για προσπάθεια χειραγώγησης του Ελληνικού ιστοχώρου και συγκάλυψης συγκεκριμένων ειδήσεων.

2.1 Το μυστικό της δημοτικότητας

Σήμερα, στην μεταβιομηχανική κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας, το διαδίκτυο αποτελεί έναν τρομερό παράγοντα παρέμβασης στην καθημερινή μας ζωή. Πλέον, με μία απλή περιήγηση σε οποιαδήποτε μηχανή αναζήτησης, ο κάθε άνθρωπος, έχει την δυνατότητα να ενημερώνετε για οτιδήποτε και το σημαντικότερο, από οποιονδήποτε. Έτσι, οι περισσότεροι άνθρωποι πιστεύουν σχεδόν ο,τι βλέπουν και ακούνε στο διαδίκτυο από διάφορα άρθρα ή βίντεο που δημοσιεύονται στα Social Media. Στην Αμερική ακόμη, υπάρχουν διαδικτυακοί τόποι οι οποίοι στοχεύουν άμεσα στην δημιουργία και δημοσιοποίηση Fake News. Οι οργανισμοί αυτοί, έχουν ως πρωταρχικό σκοπό την παραπλάνηση του κοινού χρήστη στο Link της ψεύτικης είδησης. Εκεί, πέρα από το συκοφαντικό άρθρο, θα υπάρχουν πάντα διαφημίσεις οι οποίες είναι ο κύριος λόγος που δημιουργούνται τα Fake News, διότι από αυτές χρηματοδοτούνται οι ψευδο-πληροφοριοδότες. Στον «μαγικό» κόσμο των social media, ο κάθε πολίτης γίνεται ουσιαστικά ένας εν δυνάμει «δημοσιογράφος», καθώς αποτελεί τον πομπό μεταφοράς πληροφορίας . Επηρεάζει την κοινή γνώμη, γίνεται δέκτης και πολλαπλασιαστής ειδήσεων με καταγιστικό ρυθμό. Οι ψευδείς ειδήσεις διαδίδονται από πολλές πηγές και μάλιστα διαφορετικού είδους όπως:

- ειδησεογραφικές ιστοσελίδες
- εξειδικευμένους ιστότοπους μέσα κοινωνικής δικτύωσης

3. Τρόποι προστασίας από τα Hoaxes

Ο μόνος τρόπος για να προστατευτεί το δίκτυο από τα Hoaxes είναι η ενημέρωση των χρηστών και η επίδειξη από μέρους τους σοβαρότητας και αυτοσυγκράτησης. Οι σημαντικότερες συμβουλές για την αναγνώριση τόσο των Hoaxes όσο και των διάφορων απατεώνων που κυκλοφορούν στο δίκτυο είναι:

- Μη βιάζεστε: όσο πιο επείγον ισχυρίζεται ότι είναι το μήνυμα τόσο πιο προσεκτικά και φιλύποπτα πρέπει να ασχοληθούμε μαζί του.
- Ελέγξτε ό,τι λαμβάνετε: Ανατρέξτε στην πηγή (π.χ. το web site του υποτιθέμενου αποστολέα) και αν ανακαλύψετε ότι δεν υπάρχει επώνυμος αποστολέας ή αν δεν βρείτε στις επίσημες σελίδες του καμία αναφορά στο θέμα αυτού του email τότε το μήνυμα είναι σίγουρα πλαστό. Αν πάντως χρειάζεστε ακόμη ισχυρότερη επιβεβαίωση πριν αγνοήσετε το μήνυμα επισκεφθείτε κάποιο site παρακολούθησης Hoaxes όπως το <http://www.snopes.com> ή το <http://www.hoaxkill.com>
- Μην παρασύρεστε από συναισθηματισμούς: Το παιδάκι που πεθαίνει από όγκο στον εγκέφαλο και θέλει να γραφτεί στο βιβλίο του Γκίνες ως ο άνθρωπος ο οποίος έλαβε τις περισσότερες ευχετήριες κάρτες στον κόσμο, είναι σήμερα απολύτως καλά και δεν θέλει να ξαναδεί κάρτα στη ζωή του. Οι συγγραφείς των αστικών θρύλων είναι ικανοί να γράψουν τα πιο απίστευτα ψέματα μόνο και μόνο για να πετύχουν το σκοπό τους και δυστυχώς δεν μπορούμε πλέον να εμπιστευόμαστε ούτε τα πιο ευγενικά και ανθρώπινα μηνύματα.

4. Τι είναι Hellenic Quest

Το Hellenic Quest είναι ένας αστικός μύθος που αρχικά κυκλοφόρησε περί το 1998-1999 και κατόπιν αναπαράχθηκε από ελληνικές ιστοσελίδες και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πρόκειται για ψευδή είδηση περί κατασκευής ειδικού λογισμικού εκμάθησης της Ελληνικής από την εταιρεία Apple και διάδοσής του από το τηλεοπτικό δίκτυο CNN. Επίσης περιέχει διάφορες ανακρίβειες σχετικά με την αναφερόμενη ανωτερότητα της ελληνικής γλώσσας

Το συγκεκριμένο Hoax διαδόθηκε τόσο γρήγορα μιας και ο κόσμος δεν ήταν τόσο καλά ενημερωμένος και δεν μπορούσε να ξεχωρίσει την προπαγάνδα από την αλήθεια. Το οποίο είναι ένα πρόβλημα που πάσχουν πολλοί άνθρωποι μέχρι σήμερα

Αν το λάμβανα το συγκεκριμένο hoax πιθανότατα να με έπειθε μιας και ήταν μια καλοδουλεμένη δουλειά και πολύ προσεγμένη που πιστεύω αν σύμβαινε κάτι παρόμοιο και σήμερα πολλοί θα έπεφταν θύματα αυτής της παγίδας

Βιβλιογραφία

<http://eeei.gr/interbiz/articles/hoaxes.htm>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AC_Hoaxes

Hellenic Quest.3lyk-argyr.att.sch.gr/autosch/joomla15/images/fake_news.pdf

<http://eeei.gr/interbiz/articles/hoaxes.htm>